

РАХУНКОВА ПАЛАТА

вул. М. Коцюбинського, 7, м. Київ, 01601, тел. (044) 234-95-65, 234-10-41, факс (044) 288-09-59
E-mail: rp@ac-rada.gov.ua

29.12.2018 № 18-3143

На № _____ від _____

Голові Верховної Ради України
Парубію А. В.

Щодо результатів аудиту
використання коштів субвенції

Шановний Андрію Володимировичу!

На засіданні Рахункової палати 29.11.2018 розглянуто та затверджено Звіт про результати аудиту ефективності використання коштів субвенцій з державного бюджету місцевим бюджетам на придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, та забезпечення житлом дітей-сиріт, осіб з їх числа і за підсумками обговорення прийнято рішення (додаються).

Згідно з частиною першою статті 37 Закону України «Про Рахункову палату» інформуємо.

У 2017–2018 роках Кабінетом Міністрів України з ініціативи Міністерства соціальної політики України як центрального органу виконавчої влади, уповноваженого формувати і реалізовувати державну політику у сфері забезпечення захисту прав дітей, прийнято низку нормативно-правових актів з питань реалізації конституційних прав дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа на житло.

Зокрема, у другій половині 2017 року ініційовано запровадження субвенції з державного бюджету місцевим бюджетам за КПКВК 2511180, спрямованої на придбання житла та приміщень для розвитку сімейних та інших форм виховання, наближених до сімейних, і забезпечення житлом дітей-сиріт, дітей, позбавлених батьківського піклування, та осіб з їх числа (далі – субвенція).

Водночас Законом України «Про Державний бюджет України на 2018 рік» не передбачено (на відміну від 2017 року) спрямування субвенції на будівництво/придбання житла для дітей, позбавлених батьківського піклування, що порушує їхнє право на житло, встановлене статтею 31 Житлового кодексу Української РСР і статтею 33 Закону України «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування».

Міністерством соціальної політики України як головним розпорядником коштів субвенції, низкою обласних, Київською міською державних адміністрацій та органами місцевого самоврядування **не забезпечено належного управління коштами субвенції**, виділеної місцевим бюджетам у 2017 і 2018 роках у загальній сумі 795,4 млн гривень.

Внаслідок надходження у 2017 році коштів субвенції до місцевих бюджетів у листопаді до державного бюджету повернено як невикористані **33,6 млн грн** (більше **12 відс.** відкритих асигнувань). Незважаючи на виділення бюджетних асигнувань у 2018 році у квітні-серпні поточного року в повному обсязі, станом на 01.10.2018 освоєно лише 107,9 млн грн (близько **21 відс.** наданих асигнувань).

Аудитом у восьми регіонах із дев'яти, де проведено контрольний захід, встановлено, **що з порушенням бюджетного законодавства** використано **12,2 млн грн** субвенції, **неефективно – 51,5 млн гривень**. З огляду на обсяги субвенції (76,2 млн грн), які перевірялися на місцях на предмет законності і ефективності їх використання (21 відс. обсягу загальних касових видатків по державі), з порушеннями бюджетного законодавства, допущеними у зазначених регіонах, використано **16 відс.** коштів, **неефективно – майже 68 відсотків**. Це свідчить про низький рівень управління коштами субвенції і неналежну фінансову дисципліну при освоєнні її коштів на місцях. При цьому в діях/бездіяльності **14** посадових осіб вбачаються **ознаки кримінальних**, у тому числі корупційних, **правопорушень**.

Головна причина – прогалина в законодавстві, яка призводить до істотних ризиків зловживань службовим становищем, неналежного використання коштів держбюджету з боку посадових осіб, діяльність яких пов'язана з купівлею об'єктів житлової нерухомості. Жодним нормативно-правовим актом не встановлено механізму пошуку вільних житлових приміщень; норм про обов'язковість застосування органами виконавчої влади та органами місцевого самоврядування при закупівлі житла у громадян положень законів України «Про публічні закупівлі» і «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», а також критеріїв визначення придатності житлових приміщень, придбаних на вторинному ринку. В результаті органи державної влади і органи місцевого самоврядування при придбанні житлових приміщень для суспільних потреб діяли на власний розсуд, а не згідно із законом, як це визначено статтею 19 Конституції України, що призвело до неефективного використання коштів субвенції та незабезпечення конституційних прав низки громадян на житло.

У пункті 18 Порядку та умов надання у 2017 році субвенції (2018 році) міститься положення про те, що закупівля товарів, робіт і послуг здійснюється у встановленому законом порядку. Однак закони України «Про публічні закупівлі» і «Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні», які регулюють питання закупівлі товарів, робіт і послуг, придбання нерухомості, не визначають вимог до обов'язковості застосування розпорядниками бюджетних коштів при закупівлі житла на вторинному ринку їх положень.

Окремі положення законів України «Про житловий фонд соціального призначення» і «Про забезпечення організаційно-правових умов соціального захисту дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування» в частині врегулювання права на соціальне житло створюють ризики ненадання соціального житла особам з числа дітей-сиріт та дітей, позбавлених батьківського піклування, які на момент придбання соціального житла перебували на обліку громадян, що потребують поліпшення житлових умов, однак не перебували на соціальному квартирному обліку, та/або які перебували на соціальному квартирному обліку, але яким виповнилося 23 роки.

Не досягнуто станом на 01.10.2018 визначених планом пріоритетних дій Уряду на 2018 рік результатів щодо забезпечення протягом року не менш як 500 дітей-сиріт житлом і придбання не менш як 50 житлових будинків для дитячих будинків сімейного типу. Показник з придбання житла, що надається у власність, за дев'ять місяців 2018 року виконано на 55 відс., із житлових приміщень для дитячих будинків сімейного типу – на 28 відсотків. При цьому встановлено низку фактів придбання житлових приміщень для дитячих будинків сімейного типу та соціального житла, які за своїми технічними і санітарно-гігієнічними параметрами не відповідають вимогам нормативно-правових актів.

За результатами аудиту надано рекомендації Кабінету Міністрів України, Міністерству соціальної політики України та окремим обласним державним адміністраціям. Щодо встановлених фактів з ознаками кримінальних правопорушень повідомлено Генеральну прокуратуру України.

Про результати аудиту поінформовано Комітет Верховної Ради України з питань соціальної політики, зайнятості та пенсійного забезпечення (надіслано Звіт і рішення Рахункової палати від 29.11.2018 № 30-1), а також Уповноваженого Президента України з прав дитини та народного депутата України Павленка Ю. О. (з порушеного ним питання).

Додаток: на 47 арк.

З повагою

Голова

В. В. Пацкан